

จะซื้อขายตราสารหนี้ด้วยตนเอง....ต้องติดต่อใครบ้าง ?? (คอลัมน์สถานีลงทุน นสพ. ประชาชาติธุรกิจ # 27 เม.ย. 54)

โดยสุชาติ ธนฐิติพันธ์, ฝ่ายวิจัยและพัฒนา

ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจของโลกเริ่มมีความไม่แน่นอนสูงขึ้นเรื่อยๆ ทั้งที่มีสาเหตุจากปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ เช่นปัญหาความวุ่นวายทางการเมือง หรือสาเหตุจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่นภัยพิบัติทางธรรมชาติก็ตาม ความไม่แน่นอนเหล่านี้ส่งผลทำให้การลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ มีความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ในสถานการณ์เช่นนี้ “ตลาดตราสารหนี้” จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นักลงทุนทั่วโลกหันมาให้ความสนใจมากขึ้น แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว ตลาดตราสารหนี้อาจจะดูเหมือนสิ่งที่ค่อนข้างไกลตัว และไม่เป็นที่คุ้นเคยสำหรับนักลงทุนโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักลงทุนรายย่อย (Retail Investor) ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน และถึงแม้ว่าลักษณะเฉพาะตัวของตลาดตราสารหนี้ในหลาย ๆ ด้าน ยังคงมีความซับซ้อนและสร้างความยุ่งยากให้กับนักลงทุนอยู่บ้าง (เช่นการซื้อขายที่ไม่มีระบบ หรือการซื้อขายที่ใช้วิธีเจรจาต่อรอง – OTC เป็นหลัก) แต่ในขณะเดียวกัน องค์ประกอบหลายๆ อย่างในตลาดตราสารหนี้ ก็มีความคล้ายคลึงกับตลาดหุ้น (Stock Market) ที่นักลงทุนรายย่อยในบ้านเราต่างก็คุ้นเคยเป็นอย่างดีอยู่แล้ว และด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่หลายๆ ฝ่ายหันมาให้ความสำคัญกับตลาดตราสารหนี้ไทยมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกระแสการตื่นตัวที่จะเข้ามาลงทุนในตลาดตราสารหนี้ด้วยตนเองของนักลงทุนรายย่อย สิ่งสำคัญที่สุดประการแรกที่นักลงทุนทั่วไปควรต้องรู้ก็คือ จะต้องทำการติดต่อกับใครบ้างนั่นเองครับ

และเพื่อช่วยให้เราสามารถมองเห็นภาพต่างๆ ได้ง่ายขึ้น ผมจะขอยกตัวอย่างการลงทุนในตลาดตราสารหนี้ โดยการเปรียบเทียบกับการลงทุนในตลาดหุ้นครับ โดยนักลงทุนที่ต้องการจะซื้อขายหุ้นสามารถด้วยตนเองแล้ว สิ่งแรกที่ต้องทำก็คือการเข้าไปติดต่อเพื่อขอเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับ “**บริษัทหลักทรัพย์**” หรือที่เรานิยมเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “**Broker**” นั่นเองครับ โดยในปัจจุบันมี Broker ที่ได้รับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภท ก (ธุรกิจหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับตราสารหนี้) รวมทั้งสิ้น 39 บริษัทด้วยกัน ซึ่งในจำนวนทั้งหมดนี้ จะมี Broker บางแห่งที่เน้นให้บริการเฉพาะกับนักลงทุนสถาบันเป็นหลัก ในขณะที่ Broker ส่วนใหญ่จะเน้นให้บริการกับนักลงทุนรายย่อย ดังนั้นนักลงทุนจะเลือกใช้บริการกับ Broker แห่งใด คงต้องขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของนักลงทุนเป็นหลักครับ ทั้งนี้ Broker แต่ละแห่งจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่การตลาด (Marketing) เพื่อคอยติดต่อ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงคอยรับคำสั่งซื้อขายจากนักลงทุนด้วย

แต่สำหรับการลงทุนในตลาดตราสารหนี้แล้ว ถึงแม้จะมีความแตกต่างกับการลงทุนในตลาดหุ้นอยู่บ้าง แต่ก็พบว่ายังมีหลายส่วนที่มีความคล้ายคลึงกัน โดยสิ่งแรกที่นักลงทุนต้องทำก็คือ การเข้าไปติดต่อกับ “**บริษัทผู้ค้าตราสารหนี้**” หรือที่เรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “**Dealer**” นั่นเองครับ ทั้งนี้ Dealer จะหมายถึงบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภท ข (ธุรกิจหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับตราสารหนี้) ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ทั้งสิ้น 53 บริษัทด้วยกัน โดยแบ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์ 34 แห่ง และธนาคารพาณิชย์อีก 19 แห่ง โดยในจำนวน Dealer ทั้งหมดนี้ ส่วนใหญ่จะเน้นให้บริการกับนักลงทุนประเภทสถาบันเป็นหลัก (ซึ่งแตกต่างกับตลาดหุ้น ที่ Broker ส่วนใหญ่จะเน้นให้บริการกับนักลงทุนรายย่อยครับ) แต่อย่างไรก็ตามยังคงมี Dealer อีกหลายแห่งที่ให้บริการกับนักลงทุนรายย่อยควบคู่กันไปด้วย ซึ่งนักลงทุนสามารถหารายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ของ Dealer กลุ่มนี้ได้จาก <http://www.thaibond.com/Default.aspx?tabid=130> ครับ

ทั้งนี้ในบริษัท Dealer แต่ละแห่งจะประกอบไปด้วยบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการซื้อขายตราสารหนี้อยู่ 2 กลุ่มด้วยกันคือกลุ่มของผู้ค้าตราสารหนี้ (Trader) และกลุ่มของเจ้าหน้าที่การตลาด (Sales Staff) โดยที่ Trader จะเน้นทำการซื้อขายตราสารหนี้เพื่อบริษัทของตนเองเท่านั้น (ทำกำไรจากการลงทุนในตราสารหนี้ให้กับบริษัท) นั่นจึงหมายความว่า Trader จะเน้นการซื้อขายโดยติดต่อกับนักลงทุนประเภทสถาบัน และติดต่อกับ Trader ด้วยกันเป็นหลัก ซึ่งเป็นการแบ่งงานกันอย่างชัดเจนกับ Sales Staff ที่จะทำหน้าที่ติดต่อชักชวน และให้คำแนะนำการลงทุนกับลูกค้าทั่วไป นอกจากนี้แล้ว สำนักงาน ก.ล.ต. ยังช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนที่จะต้องทำการติดต่อซื้อขายตราสารหนี้กับ Sales Staff ด้วยการ

ออกกฎบังคับให้ Sales Staff ทุกคนต้องผ่านการทดสอบความรู้จากสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI) และต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ติดต่อกับนักลงทุนไว้กับสำนักงาน ก.ล.ต. ก่อนด้วยครับ

ด้วยโครงสร้างที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกันนี้ น่าจะช่วยทำให้นักลงทุนที่ว้าวไปที่เริ่มสนใจจะเข้ามาลงทุนในตลาดตราสารหนี้ด้วยตัวเองมองเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นแล้วว่าจะต้องเริ่มทำการติดต่อกับใครบ้าง แต่อย่างไรก็ตามเราต้องไม่ลืมว่า ถึงแม้การลงทุนในตราสารหนี้จะจัดได้ว่าเป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อย แต่ก็ยังถือว่าการลงทุนที่มีความเสี่ยงเช่นเดียวกับการลงทุนในทางเลือกอื่นๆ ดังนั้นการศึกษาหาข้อมูลและตัดสินใจอย่างรอบคอบ จึงถือเป็นข้อปฏิบัติที่ผู้ลงทุนต้องให้ความสำคัญในลำดับต้นๆ และไม่ควรมองข้ามครับ

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

www.thaibma.or.th

สุชาติ ธนฐิติพันธ์

suchart@thaibma.or.th, 02-252-3336 Ext.113